

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **N.C.**

w stosunku do którego umorzono postępowanie o czyn z art. 212 § 1 k.k. i in  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 sierpnia 2026 r.

zażalenia oskarżyciela prywatnego

na zarządzenie Przewodniczącej V Wydziału Karnego Odwoławczego

Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24 kwietnia 2026 r.,

sygn. akt V Kz 117/26, o odmowie przyjęcia kasacji

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

**postanowił:**

**zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.**

[WB]

## UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sopocie postanowieniem z dnia 18 grudnia 2025 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 173/25, na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. umorzył postępowanie karne przeciwko N.C., oskarżonemu z oskarżenia prywatnego G.K. o czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., z uwagi na zaistnienie innej okoliczności wyłączającej ściganie.

Powyższe postanowienie w części dotyczącej uzasadnienia zaskarżył zażaleniem na podstawie art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k. oskarżyciel prywatny G.K., zarzucając niedokonanie w uzasadnieniu orzeczenia uprzedniej oceny spełnienia przez zachowanie oskarżonego znamion przedmiotowych zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w Gdańsku postanowieniem z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie o sygn. akt V Kz 117/26 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w Sopocie.

Od wskazanego postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 11 marca 2026 r. kasację wywiódł oskarżyciel prywatny G.K.

Zarządzeniem z dnia 24 kwietnia 2026 r., sygn. akt V Kz 117/26, Przewodnicząca V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Gdańsku, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 519 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k., odmówiła przyjęcia kasacji oskarżyciela prywatnego jako niedopuszczalnej z mocy ustawy. W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z art. 519 k.p.k. kasacja przysługuje jedynie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a k.k. Skoro Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał postanowienie utrzymujące w mocy postanowienie sądu pierwszej instancji o umorzeniu postępowania, to orzeczenie to nie mieści się w katalogu z art. 519 k.p.k.

Zażalenie na powyższe zarządzenie, na podstawie art. 530 § 3 k.p.k., złożył oskarżyciel prywatny G.K., zaskarżając je w całości. Zarzucił naruszenie art. 519 k.p.k. w zw. z art. 523 § 3 k.p.k. poprzez błędną odmowę przyjęcia kasacji, podczas gdy art. 523 § 3 k.p.k. dopuszcza wniesienie kasacji na niekorzyść oskarżonego w razie umorzenia postępowania. Wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżone zarządzenie Przewodniczącej V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Gdańsku jest zasadne.

Podnoszony przez skarżącego zarzut naruszenia art. 519 k.p.k. w zw. z art. 523 § 3 k.p.k. opiera się na braku odróżnienia przedmiotowego zakresu zaskarżenia kasacją od przesłanek dopuszczalności wywiedzenia kasacji na niekorzyść oskarżonego. Przepis art. 519 k.p.k. w sposób bezwzględnie obowiązujący określa zakres przedmiotowy kasacji, stanowiąc, że środek ten przysługuje wyłącznie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o

umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a k.k. Katalog ten ma charakter zamknięty i nie podlega wykładni rozszerzającej.

Orzeczenie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 11 marca 2026 r., sygn. akt V Kz 117/26, jest postanowieniem sądu odwoławczego utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Sopocie o umorzeniu postępowania. Nie jest to zatem ani prawomocny wyrok sądu odwoławczego, ani postanowienie sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego, o którym mowa w art. 93a k.k. Wyłącza to dopuszczalność wniesienia kasacji przez stronę w trybie zwykłym.

Powoływany przez skarżącego art. 523 § 3 k.p.k. nie tworzy samodzielnej podstawy do wniesienia kasacji od orzeczeń nie wymienionych w art. 519 k.p.k. Przepis art. 523 § 3 k.p.k. ustanawia jedynie dodatkowe ograniczenia wniesienia kasacji na niekorzyść oskarżonego (statuuując wymóg powołania się na uchybienia z art. 439 k.p.k. lub rażące naruszenie prawa, przy czym wniesienie takiej kasacji jest dopuszczalne m.in. w razie umorzenia postępowania), jednakże regulacja ta ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do orzeczeń, od których kasacja w ogóle przysługuje na podstawie art. 519 k.p.k. Przepis art. 523 § 3 k.p.k. nie modyfikuje i nie poszerza kategorii orzeczeń zaskarżalnych kasacją wyznaczonych w art. 519 k.p.k.

Na marginesie powyższego Sąd Najwyższy dostrzega potrzebę wskazania, że stwierdzona niedopuszczalność kasacji strony nie oznacza, iż orzeczenie Sądu Okręgowego w Gdańsku pozostaje w ogóle poza zakresem kontroli kasacyjnej. Ograniczenia przedmiotowe wynikające z art. 519 k.p.k. nie odnoszą się bowiem do kasacji wnoszonej w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem Prokurator Generalny, a także Rzecznik Praw Obywatelskich, może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie, a zatem również od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego utrzymującego w mocy postanowienie o umorzeniu postępowania. Skarżący może zatem wystąpić do wskazanych podmiotów z wnioskiem o rozważenie wniesienia kasacji w tym trybie, przy czym decyzja w tym przedmiocie należy wyłącznie do nich i nie podlega

kontroli sądu. Jest to jedyna droga wzruszenia orzeczenia tego rodzaju w postępowaniu kasacyjnym.

W tym stanie rzeczy, skoro wywiedziona przez oskarżyciela prywatnego kasacja skierowana została od orzeczenia niepodlegającego zaskarżeniu tym środkiem odwoławczym, wydanie na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. zarządzenia o odmowie jej przyjęcia jako niedopuszczalnej z mocy ustawy było w pełni uzasadnione.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[WB]

[a.ł]